

सर्वोच्च अदालत संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली
माननीय न्यायाधीश श्री जगदीश शर्मा पौडेल
फैसला

०७०-WO-०४५१

मुद्दा :- उत्प्रेषण परमादेश।

शेरबहादुर दुराको बुहारी स्व. बमबहादुर दुराको श्रीमती तनहुँ जिल्ला व्यास न.पा.
वडा नं. ४ बस्ने वर्ष २७ कि सिता दर्लामी मगर (दुरा)१

निवेदक

विरुद्ध

नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय सिंहदरबार, काठमाडौं...१
गृह मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं.....१
प्रहरी प्रधान कार्यालय, नक्साल काठमाडौं.....१
लोकसेवा आयोग केन्द्रीय कार्यालय, सिंहदरबार, बैद्यखानारोड, काठमाडौं.....१
प्रहरी प्रधान कार्यालय, मानवश्रोत विकास विभाग भर्ना छनौट शाखा, नक्साल
काठमाडौं.....१

विपक्षी

नेपालको अन्तरिम संविधानको धारा १०७ बमोजिम यस अदालतमा दर्ता हुन आएको
प्रस्तुत निवेदनको संक्षिप्त तथ्य तथा ठहर यस प्रकार छ ।

म निवेदक १०+२ अध्ययन पूरा भएको नेपाली नागरिक हो। मेरो पति स्व.
बमबहादुर दुरा नेपाल प्रहरीको प्रहरी सहायक निरिक्षक पदमा रही धादिङ्ग जिल्ला खानीखोला
इलाका प्रहरी कार्यालयमा कार्यरत रहेको अवस्थामा २०६९।६।२८ गते बेलुका २१:३०
बजेको समयमा कार्यरत रहेकै समयमा दुर्घटनामा परी परलोक हुनु भएको हो। यसरी नेपाल
प्रहरीमा कार्यरत रहेको व्यक्ति कर्तव्य पालनको सिलसिलामा मृत्यु भएमा निजको एकाघर
सगोल परिवारको योग्य उमेदवारलाई सेवा गर्ने अवसर दिने आन्तरिक नीति रहेको छ।

यसरी स्व. पतिको मृत्यु भएको र एक छोरा वर्ष १० तथा एक छोरी वर्ष १^१/_२ की मेरो साथमा रहेको तथा मेरो पनि अन्य कुनै पेशा व्यवसाय नभएकोले बेरोजगार रही कठिनसंग जीवनयापन गरी आएकी छु। मेरो पतिले सेवा गर्दा गर्दै नेपाल प्रहरीमा नै इहलिला समाप्त भएकोले म निवेदिकाले पनि नेपाल प्रहरीमा भर्ना भई देशको सेवा गर्ने उत्कृष्ट इच्छा रहेको छ।

नेपाल प्रहरीको प्रहरी प्रधान कार्यालय मानवश्रोत विकास विभाग भर्ना छनौट शाखा नक्साल काठमाडौंले नयाँ भर्ना सम्बन्धी सूचना भनी मिति २०७०।८।२७ मा भर्ना आवेदन माग गर्दा विभिन्न पदमा भर्ना माग गरेको र प्रहरी परिचर पद बाहेक अन्य पदमा प्रहरी नियमावली, २०४९ ले मेरो उमेदवार हुने उमेर योग्यता नपुग्ने रहेको र नियमको परिच्छेद ३ नियम २०(२) (क) मा प्रहरी परिचर पदको लागि छनौट हुने सालको बैशाख १ गते १६ वर्ष उमेर पुगेको र ३५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने भनी उल्लेख भएकोमा उक्त नियमको विपरीत नियममा नै नभएको उमेर योग्यता १६ वर्ष पुगेको, २५ वर्ष ननाघेको भनी सूचित गरिएकोले म निवेदक प्रहरी नियमावलीमा व्यवस्था भएपनि २०७०।८।२७ को सूचनाको आधारमा उमेदवार हुने उमेर योग्यताको हदबाट नियम विपरीत फालिन परेकोले बाध्य भई अन्य वैकल्पिक उपायको अभावमा प्रस्तुत निवेदन गरेको छु।

प्रहरी नियमावली, २०४९ मा उल्लेखित प्रावधान जिवित हुँदाहुँदै सोको विपरीत हुने गरी अन्य आदेश वा सूचना जारी गर्न मिल्ने होईन। प्रहरी ऐन, २०१२ को दफा ३९ को आधारमा बनेको नियम उही प्रक्रिया बमोजिम संशोधन थपघट नभएसम्मका लागि मान्य हुन्छ। सोको विपरीत हुनेगरी भएका जुनसुकै काम कारवाही वदर भागी हुन्छ। यसरी विपक्षीहरूले प्रकाशित गरेको मिति २०७०।८।२७ को दर्ता सूचना प्रहरी परिचरको हदसम्म वदर भागी छ। विपक्षीहरूको नियमावली विपरीत उमेर योग्यता कायम गरी म निवेदक भर्ना प्रक्रियामा सामेल नै हुन नपाउने गरी गरेको कार्यले मेरो नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२ (च) ले प्रदत्त गरेको रोजगारी गर्न पाउने अधिकार ऐ. धारा १३ ले प्रदत्त गरेको समानताको अधिकार, ऐ. १८ ले प्रदत्त गरेको रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी हक तथा ऐ. धारा २०,२१ ले प्रदत्त गरेको महिला तथा सामाजिक न्याय सम्बन्धी हकमा कुठाराघात भएको छ। विपक्षीहरूले मुल कानूनमा कायम रहेको उमेर योग्यताको विपरीत हुनेगरी आफु खुशी जारी गरेको सूचनाले म मृत प्रहरी परिवारको एकल महिलालाई आफ्नो योग्यता अनुसारको सेवा प्रवेश गरी देशको सेवा गर्न र आफ्नो जिविकोपार्जन गर्ने अवसरबाट वञ्चित गर्ने कार्य गरेकोले मिति २०७०।८।२७ को भर्ना आवेदन प्रहरी परिचरको हदसम्म वदर भागी छ।

यसरी विपक्षीहरूले प्रहरी नियमावली, २०४९ को नियम २० को व्यवस्था यथावत कायम रहँदा रहँदै सोको विपरीत हुने गरी २०७०।८।२७ मा प्रहरी परिचर पदको उमेर योग्यता तोकी भर्ना छनौट आवेदन माग गरेको कार्य गैरकानूनी भएकोले उक्त सूचना उत्प्रेषणको आदेशद्वारा वदर गरी उक्त मितिमा प्रकाशित नियमावली विपरीत हुने गरी भर्ना छनौट गर्न आवेदन लिने कार्य तत्काल रद्द गर्नु भनी र म निवेदक समेत भर्ना छनौटमा आवेदन गरी सामेल हुन पाउने गरी प्रहरी नियमावली, २०४९ को नियम २० अनुसार योग्यता तोकी भर्ना छनौटका लागि पुनः सूचना प्रकाशन गर्नु गराउनु भनी परमादेश लगायत जो चाहिने आज्ञा आदेश पुर्जी जारी गरी पाउँ। साथै मिति २०७०।८।२७ को सूचना अनुसार २०७०।९।१ देखि २०७०।९।२९ गते १६:०० बजे सम्म मात्र आवेदन बुझाउने समय भएको र उक्त समय भित्रमा प्रस्तुत निवेदनको अन्तिम टुङ्गो लागि नसक्ने भएको र उक्त समयवधि व्यतित भई सकेपछि म निवेदक भर्ना छनौट हुने प्रक्रियामा सामेल हुन नपाउने र निवेदनको औचित्य नहुने भएकोले सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०४९ को नियम ४१ बमोजिम प्रस्तुत निवेदनको अन्तिम टुङ्गो नलागेसम्म प्रहरी नियमावलीको नियम २० विपरीत हुने गरी उमेर हद तोकी मिति २०७०।८।२७ को सूचना बमोजिम प्रहरी परिचर पदको भर्ना आवेदन लिने, छनौट प्रक्रिया अगाडी बढाउने कार्य नगर्नु नगराउनु भनी विपक्षीहरूको नाममा अन्तरिम आदेश समेत जारी गरी पाउँ भन्ने सिता दर्लामीको निवेदन।

यसमा के कसो भएको हो? निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुन नपर्ने हो? जारी हुनु नपर्ने भए यो आदेश प्राप्त भएका मितिले बाटाका म्याद बाहेक १५ दिनभित्र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत लिखित जवाफ पठाउनु भनी रिट निवेदकको एकप्रति नक्कल साथै राखी विपक्षीहरूलाई सूचना पठाई त्यसको बोधार्थ महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमा पठाईदिनु र तदनुरूप विपक्षीहरूको लिखित जवाफ परेपछि वा सोको अवस्था नाघेपछि नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने २०७०।९।२१ को यस अदालतको आदेश।

विपक्षी रिट निवेदकले नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको के कस्तो काम, कारवाही वा निर्णयबाट निवेदकको के कस्तो संवैधानिक तथा कानूनी हक अधिकारको हनन् भएको हो? त्यसको स्पष्ट रूपमा उल्लेख सम्म गर्न सकेको पाईदैन। साथै प्रचलित कानून बमोजिम कार्य गर्ने अख्तियार प्राप्त अन्य निकाय एवं पदाधिकारीबाट भए गरेका काम कारवाही एवं निर्णय उपर समेत यस कार्यालयलाई विपक्षी बनाउनु पर्ने होइन। मिति २०७०।८।२७ मा प्रकाशित भर्ना छनौट आवेदन माग गरेको सूचना सम्बन्धी विषय नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयबाट प्रकाशित भए गरेको नभई प्रहरी प्रधान कार्यालय, मानव श्रोत विकास बिभाग, भर्ना छनौट शाखा, नक्साल काठमाडौंले

प्रकाशित गरेको भनी निवेदकले रिट निवेदनमा स्वीकार गरेको अवस्थामा अन्य निकाय एवं पदाधिकारीले गरेको कार्यका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयलाई जिम्मेवार मानी रिट निवेदन दिन मिल्ने होईन। निवेदकका माग दावीका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायको लिखित जवाफबाट प्रष्ट हुने नै छ। विषय नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको अधिकार क्षेत्र र दायराभित्र पर्ने विषय नभएकोले प्रस्तुत रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको लिखित जवाफ।

लोक सेवा आयोग निजामती सेवाका कर्मचारीहरूको भर्नाका लागि परीक्षा संचालन गर्न गठित एक संवैधानिक निकाय हो। नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२६ को उपधारा (५) मा सैनिक सेवा, सशस्त्र प्रहरी सेवा वा प्रहरी सेवा वा अन्य सरकारी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। विपक्षी निवेदिकाले दावी लिनु भएको नेपाल प्रहरीको परिचर पदका लागि दरखास्त पेश गर्नका लागि के कति उमेर आवश्यक हुने भन्ने विषय पदको कार्य प्रकृति समेतका आधारमा सेवा संचालन गर्ने सम्बन्धित मन्त्रालयबाट निर्धारण गर्ने विषय भएकोले सो विषयमा यस आयोगको सारवान अधिकार नरहने व्यहोरा सम्मानित अदालतलाई अवगत गराउँदछु। प्रहरी परिचरको पदमा सेवा प्रवेश गर्नका लागि तोकिएको उमेर सम्बन्धी विषयमा यस आयोगको मिति २०६४।२।१० को निर्णयबाट सो पदका लागि १८ वर्ष पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने गरी आयोगबाट सामान्य सिद्धान्तको सहमती प्रदान गरिएको व्यहोरा सम्मानित अदालतलाई जानकारी गराउँदछु। विपक्षीले दावी लिनुभएको नियमावली एवं सूचनामा उल्लेखित उमेर सम्बन्धी व्यवस्थाका बारेमा सम्बन्धित निकायको लिखित जवाफबाट स्पष्ट हुने नै रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने लोक सेवा आयोगको तर्फबाट परेको लिखित जवाफ।

रिट निवेदक सुनिलजंग सिंह समेत विपक्षी तत्काल प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक पदमा बढुवा गरिएका हाल प्रहरी महानिरीक्षक पदबाट सेवा निवृत्त भएका कुवेर सिंह राना समेत भएको सम्बत् २०६७ सालको रिट नं. WO-११९८ को उत्प्रेषण मुद्दा मिति २०७०।४।२८ मा सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पेश हुँदा अब आइन्दा प्रहरी संगठनमा नियुक्ति एवं बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको बारेमा लोक सेवा आयोगसंग परामर्श गरेर मात्र नियुक्ति एवं बढुवा गर्नु भनी भएको परमादेश कार्यान्वयनको क्रममा लोक सेवा आयोगको समेत सहमती भई माननीय उप-प्रधान तथा गृहमन्त्री स्तरबाट मिति २०६९।८।१० को निर्णय अनुसार प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ हाल कार्यान्वयनमा रहेको र रिक्त प्रहरी परिचर पूर्तिको लागि

भएको विज्ञापन सूचना प्रकाशन सम्बन्धमा प्रहरी प्रधान कार्यालय, कानून शाखाको च.नं. ७०५ मिति २०७०।१०।६ को पत्रबाट मानवश्रोत विकास विभाग भर्ना तथा छनौट शाखासंग सोधनी हुँदा उल्लेखित सिद्धान्तको दफा ५ संग सम्बन्धित अनुसूचि-२ को खण्ड (घ) देहाय (क) मा प्रहरी परिचर पदको लागि आवेदन गर्न भर्ना हुने सालको बैशाख १ गते १८ वर्ष उमेर पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने भन्ने व्यवस्था भएबाट सोही अनुसार रिक्त प्रहरी परिचरको पद खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गर्न मिति २०७०।८।२७ मा सार्वजनिक रुपमा सूचना प्रकाशन गरिएको भन्ने तथ्य बुझिन आएको छ। सार्वजनिक रुपमा उल्लिखित वस्तुनिष्ठ आधार मै मिति २०७०।८।२७ मा प्रकाशन भएको सूचना एवं सो अनुसार सम्पादन गरिएका काम कारवाहीलाई अन्यथा भन्न मिल्ने नहुँदा रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने प्रहरी प्रधान कार्यालय तथा मानवश्रोत विकास विभाग भर्ना तथा छनौट शाखाको लिखित जवाफ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२६ को उपधारा (५) तथा लोक सेवा आयोग ऐन, २०६६ को दफा १७ बमोजिम नेपाल सरकार उप-प्रधान तथा गृह मन्त्री स्तरबाट मिति २०६९।८।१० मा स्वीकृत भएको "प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९" को दफा ५ संग सम्बन्धित अनुसूची-२ मा तोकिए बमोजिम प्रहरी परिचर पदमा भर्ना हुन, छनौट हुने सालको बैशाख १ गते १६ वर्ष उमेर पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने गरी व्यवस्था भएको छ। सोही व्यवस्था रिट निवेदकलाई मात्र लागू हुने व्यवस्था नभई त्यस्तो पदमा भर्ना हुन चाहने सबैलाई समान रुपमा लागू हुने गरी गरिएको नीतिगत व्यवस्था भएकोले प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्था बमोजिम गरिएको काम कारवाहीले रिट निवेदकको कानूनी हक हनन् भयो भन्ने कुनै आधार र कारण समेत नदेखिएकोले रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने गृह मन्त्रालयको लिखित जवाफ।

नियम बमोजिम इजलास समक्ष पेस हुन आएको प्रस्तुत निवेदनमा विपक्षीहरूको तर्फबाट विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री टिकेन्द्र दाहालले कानूनी व्यवस्थाको प्रतिकूल रिट निवेदनको औचित्यता नहुँदा खारेज हुनु पर्दछ भनी गर्नु भएको बहस सुनियो। प्रस्तुत निवेदनमा विपक्षीहरूले प्रहरी नियमावली, २०४९ को नियम २० को व्यवस्था यथावत कायम रहँदा रहँदै सोको विपरीत हुने गरी २०७०।८।२७ मा प्रहरी परिचर पदको उमेर योग्यता तोकी भर्ना छनौट आवेदन माग गरेको कार्य गैरकानूनी भएकोले उक्त सूचना उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर गरी उक्त मितिमा प्रकाशित नियमावली विपरीत हुने गरी भर्ना छनौट गर्न आवेदन लिने कार्य तत्काल रद्द गर्नु र म निवेदकले समेत भर्ना छनौटमा आवेदन

गरी सामेल हुन पाउने गरी प्रहरी नियमावली, २०४९ को नियम २० अनुसार योग्यता तोक्री भर्ना छनौटका लागि पुनः सूचना प्रकाशन गर्नु गराउनु भनी परमादेश लगायतका आदेश जारी गरी पाउँ भन्नेसमेत निवेदन रहेको देखिन्छ।

विपक्षी प्रहरी प्रधान कार्यालय तथा मानवश्रोत विकास विभाग भर्ना तथा छनौट शाखाको लिखित जवाफमा माननीय उप-प्रधान तथा गृहमन्त्री स्तरबाट मिति २०६९।८।१० को निर्णय अनुसार प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ हाल कार्यान्वयनमा रहेको र उल्लेखित सिद्धान्तको दफा ५ संग सम्बन्धित अनुसूचि-२ को खण्ड (घ) देहाय (क) मा प्रहरी परिचर पदको लागि आवेदन गर्न भर्ना हुने सालको बैशाख १ गते १८ वर्ष उमेर पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने भन्ने व्यवस्था भएबाट सोही अनुसार रिक्त प्रहरी परिचरको पद खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति गर्न मिति २०७०।८।२७ मा सार्वजनिक रुपमा सूचना प्रकाशन गरिएको हो। सार्वजनिक रुपमा उल्लिखित वस्तुनिष्ठ आधारबाट मिति २०७०।८।२७ मा प्रकाशन भएको सूचना एवं सो अनुसार सम्पादन गरिएका काम कारवाही कानुन अनुरूप नै छन भनी लिखित जवाफ पेस गरेको देखिन्छ।

विपक्षी गृह मन्त्रालयको लिखित जवाफमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२६ को उपधारा (५) तथा लोक सेवा आयोग ऐन, २०६६ को दफा १७ बमोजिम नेपाल सरकार उप-प्रधान तथा गृह मन्त्री स्तरबाट मिति २०६९।८।१० मा स्वीकृत भएको "प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९" को दफा ५ संग सम्बन्धित अनुसूची-२ मा तोकिए बमोजिम प्रहरी परिचर पदमा भर्ना हुन, छनौट हुने सालको बैशाख १ गते १६ वर्ष उमेर पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने गरी व्यवस्था भएको छ। सोही व्यवस्था रिट निवेदकलाई मात्र लागू हुने व्यवस्था नभई त्यस्तो पदमा भर्ना हुन चाहने सबैलाई समान रुपमा लागू हुने गरी गरिएको नीतिगत व्यवस्था भएकोले प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्था बमोजिम गरिएको काम कारवाहीले रिट निवेदकको कानूनी हक हनन् भयो भन्न मिल्दैन भनी लिखित जवाफ पेस गरेको देखिन्छ।

विपक्षी लोक सेवा आयोगको लिखित जवाफमा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १२६ को उपधारा (५) मा सैनिक सेवा, सशस्त्र प्रहरी सेवा वा प्रहरी सेवा वा अन्य सरकारी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। विपक्षी निवेदिकाले दावी लिनु भएको नेपाल प्रहरीको परिचर पदका लागि दरखास्त पेश गर्नका लागि के कति उमेर आवश्यक हुने भन्ने विषय पदको कार्य प्रकृति समेतका आधारमा सेवा संचालन गर्ने

सम्बन्धित मन्त्रालयबाट निर्धारण गर्ने विषय प्रहरी परिचरको पदमा सेवा प्रवेश गर्नका लागि तोकिएको उमेर सम्बन्धी विषयमा यस आयोगको मिति २०६४।२।१० को निर्णयबाट सो पदका लागि १८ वर्ष पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने गरी आयोगबाट सामान्य सिद्धान्तको सहमती प्रदान गरिएको हो भन्ने लिखित जवाफ रहेको देखियो। यसै गरि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालयको लिखित जवाफमा आफ्नो कार्यालयलाई विपक्षी बनाउनु पर्ने कारण नभएको र सम्बन्धित निकायबाट स्पष्ट कुरा आउने हुँदा रिट निवेदन खारेज गरिपाउँ भनी लिखित जवाफ पेश गरेको पाइयो। सम्पूर्ण मिसिल सँलग्न कागजातहरूको अध्ययन गरि हेर्दा निवेदकको दावी बमोजिमको आदेश जारी हुनु पर्ने नपर्ने सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो।

यसमा निर्णय तर्फ विचार गर्दा, निवेदकले प्रहरी नियमावली २०४९ परिच्छेद ३ नियम २०(२)(क) मा प्रहरी परिचर पदको लागि छनौट हुने सालको बैशाख १ गते १६ वर्ष उमेर पुगेको र ३५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने भनी उल्लेख भएकोमा नियममा नभएको उमेर योग्यता १८ वर्ष पुगेको र २५ वर्ष ननाघेको भनी सूचित गरेकोले गैर कानुनी भनी आदेश जारी गर्न दावी लिएको पाइन्छ। सूचना प्रकाशित गरिएको उक्त २०७०।८।२७ को विज्ञापनमा विज्ञापन हुने सालको बैशाख १ गते १८ वर्ष पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको भनी उमेर हद तोकेको पाइन्छ। प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ को दफा ५ सँग सम्बन्धित अनुसूची २ मा तोकिए बमोजिम प्रहरी परिचर पदमा भर्ना हुन छनौट हुने सालको बैशाख १ गते १८ वर्ष पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनु पर्ने गरी व्यवस्था गरेको देखियो। सो सामान्य सिद्धान्त, २०६९ लोक सेवा आयोगको मिति २०६४।२।१० को निर्णयबाट सो पदका लागि १८ वर्ष पूरा भई २५ वर्ष ननाघेको हुनुपर्ने गरी आयोगबाट सामान्य सिद्धान्तको सहमती प्रदान गरिएको लिखित जवाफबाट देखिएको छ। प्रहरी नियमावली, २०४९ भएकोमा हाल प्रहरी नियमावली, २०७१ आएको देखिन्छ। उक्त नियमावली २०७१।१।८ देखि लागु भएको अवस्था छ। मिति २०७०।८।२७ मा प्रकाशित सूचनामा १८-२५ वर्ष उमेर हद तोकेको तथा हाल २०७१ सालमा जारी नियमावलीको अनुसूची ३ मा समेत प्रहरी सहयोगी पदको लागि १८-२५ वर्ष उमेर हद तोकेको देखिन आयो।

यसरी तत्कालीन अवस्थामा प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ मा १८-२५ वर्षको हुनु पर्ने व्यवस्था भएको सो सामान्य सिद्धान्तलाई लोक सेवा आयोगबाट सामान्य सिद्धान्तको सहमती प्रदान गरिएको समेत देखिँदा सोही सामान्य सिद्धान्त बमोजिम मिति २०७०।८।२७ मा प्रकाशित गरिएको सूचनालाई

अन्यथा मात्र मिलेन । हाल उक्त सूचना बमोजिमको पदपूर्ति समेत भइसकेको अवस्था हुँदा निवेदन माग बमोजिम उत्प्रेषण परमादेशको आदेश जारी गर्नु पर्ने अवस्था देखिन आएन ।

अतः माथि विवेचना गरिएका आधार कारणहरूबाट निवेदकको माग बमोजिमको आदेश जारी गर्नु पर्ने अवस्था नदेखिँदा प्रस्तुत निवेदन खारेज हुने ठहर्छ । प्रस्तुत निवेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गर्नु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृतः रामप्रसाद पौडेल

कम्प्युटर टाईप गर्नेः रमेश आचार्य

इति सम्बत् २०७२ साल चैत्र २९ गते रोज २ शुभम्..... ।